

Nagroda Młodych SBP im. prof. Marii Dembowskiej

Jednym z głównych celów konkursu jest promowanie wybitnych absolwentów kierunku bibliotekoznawstwa, informacji naukowej oraz pokrewnych dziedzin.

W obecnej edycji konkursu, do Nagrody Młodych SBP mogą być zgłaszane prace obronione w latach akademickich 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023. Gorąco zachęcamy promotorów i absolwentów do przesyłania prac magisterskich do dnia **30 kwietnia 2024 r.** w formie elektronicznej na adres: **wydawnictwo@sbp.pl**.

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w czerwcu 2024 r.

GRANTY

1. W ramach programu: Społeczna Odpowiedzialność Nauki

- Bibliografia fonografii polskiej (1878-2024) – rozbudowa bazy i zwiększenie zasięgu udostępniania

Głównym celem projektu jest opracowanie i udostępnienie materiału źródłowego do badań fonografii polskiej poprzez rozbudowę istniejącej bazy danych (Bibliografia fonografii polskiej) o 7 tys. nowych źródeł bibliograficznych oraz jej modernizację polegającą na poprawie dostępności opisów bibliograficznych, przygotowanych w latach 2016-2017, które z uwagi na przestarzałą już formę prezentacji są obecnie wykorzystywane w ograniczonym zakresie. Efektem dodatkowym będzie zgromadzenie w jednej bazie (posadowionej na dedykowanej stronie projektu), w otwartym dostępie, materiału źródłowego, przydatnego do uzupełnienia dyskografii polskich firm fonograficznych i polskich muzyków. Zebrany materiał może służyć ponadto badaniom muzykologicznym, kulturoznawczym i historycznym w zakresie wykonawstwa muzycznego, w tym repertuaru nagrań dźwiękowych, aktywności artystów, recepcji fonografii, funkcjonowania polskiego przemysłu muzycznego, rozwoju technik audiowizualnych itp. Krąg odbiorców projektu jest szeroki: od naukowców i studentów, aż po inne osoby zawodowo lub amatorsko związane z fonografią i muzyką, np. pedagogów, melomanów, kolekcjonerów, którzy kompletują i udostępniają w przestrzeni publicznej informacje dot. polskich zasobów fonograficznych.

Strona projektu: <https://fonografia.sbp.pl/pl/>.

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Społeczna odpowiedzialność nauki II”

2. W ramach programu: Doskonała Nauka II

- Wydanie monografii *Marketing w działalności bibliotecznej* w formie ebooka

Praca zbiorowa pod redakcją prof. Mai Wojciechowskiej, adresowana jest do szerokiego grona odbiorców: pracowników naukowych w zakresie bibliologii, informatologii, komunikacji społecznej, zainteresowanych badaniami z zakresu marketingu i jego związków z kulturą, a także bibliotekarzy praktyków oraz studentów.

Rozdziały zgrupowano w następujących blokach tematycznych:

- Wprowadzenie do zagadnień marketingu
- Zakres i funkcje marketingu bibliotecznego
- Komunikacja z klientem biblioteki
- Elementy marketingu w wewnętrznych procesach zarządzania biblioteką
- Znaczenie marketingu bibliotecznego w relacjach z otoczeniem zewnętrznym
- Elektroniczne i wizualne formy marketingu bibliotecznego
- Wybrane zagadnienia zarządzania marketingiem w środowisku bibliotek
- Doświadczenia bibliotek w obszarze działalności marketingowej.

Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu „Doskonała Nauka II”

3. W ramach programu: Rozwój Czasopism Naukowych

- „Przegląd Biblioteczny” – numer specjalny

Redakcja „Przeglądu Bibliotecznego” przygotowuje wydanie kolejnego anglojęzycznego zeszytu specjalnego kwartalnika. Tematyka planowanego numeru będzie poświęcona zagadnieniom osób z szeroko rozumianymi niepełnosprawnościami i udziałowi polskich bibliotek w minimalizowaniu tych problemów.

- „Zagadnienia Informacji Naukowej – Studia Informacyjne”

Zachęcamy do lektury nr 2/2023 czasopisma. Artykuły zaprezentowane w numerze mieszczą się w dwóch obszarach badawczych – naukoznaw-

stwo i medioznawstwo. Kolejny numer czasopisma będzie poświęcony problematyce potrzeb i praktyk informacyjnych w okresie zmiany.

Strona czasopisma: <http://www.ojs.sbp.pl/index.php/zin/index>.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

KURSY, SZKOLENIA, WEBINARY

- Kursy online

– Opracowanie formalne zbiorów bibliotecznych według aktualnych wskazań Biblioteki Narodowej

Kurs ma na celu zapoznanie uczestników z wytycznymi Biblioteki Narodowej dotyczącymi opracowania różnych typów dokumentów bibliotecznych. Zajęcia będą okazją do wspólnego ćwiczenia tworzenia opisów bibliograficznych, a także rozwiązania bieżących problemów dotyczących opracowania zbiorów bibliotecznych w pracy codziennej uczestników. Uczestnicy zapoznają się z uniwersalnym schematem opracowania zbiorów, który wykorzystuje się w każdym systemie bibliotecznym. Nie jest wymagana znajomość szczegółów stosowania stref w opisie wydawniczym. Dodatkowo dla nauczycieli z bibliotek szkolnych zostanie poruszony wątek materiałów dydaktycznych i programowych – podręczników, programów i materiałów dydaktycznych dla uczniów i nauczycieli, a także zbiorów na nowoczesnych nośnikach (e-booków, publikacji w zdalnym dostępie itp).

Rejestracja i szczegóły <https://szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/opracowanie-formalne-zbiorow-kurs/>.

– Deskryptory Biblioteki Narodowej

Uczestnicy kursu poznają różnicę między zasadami obowiązującymi niegdyś w Języku Haseł Przedmiotowych BN a Deskryptorami BN. Dzięki praktycznym przykładom opisów i haseł wzorcowych kursanci zapoznają się z metodologią funkcjonowania DBN w opisie bibliograficznym tak, by samodzielnie używać tego języka informacyjno-wyszukiwawczego. Podczas ośmiu dwugodzinnych spotkań zaprezentowane zostaną poszczególne typy deskryptorów wraz z polami formatu MARC 21, w których są używane. Pokazane też będą przykładowe i charakterystyczne opisy dla dokumentów tematycznie skupionych wokół różnych dziedzin: literaturoznawstwa i literatury pięknej oraz publicystyki, psychologii, socjologii, historii, historii sztuki, historii wojskowości, politologii, inżynierii i techniki, fizyki, matematyki, ekonomii, kulinariów, rolnictwa i weterynarii, biologii, kultury, religii, medycyny, prawa, języków obcych.

Rejestracja i szczegóły <https://szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/deskryptory-bn-4/>.

- Szkolenia online

Podsumowanie 2023 roku

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich zorganizowało w 2023 r. imponującą liczbę szkoleń dla bibliotekarzy, obejmującą szeroki zakres tematyki zawodowej. Spośród nich 5 wyróżniło się wyjątkową popularnością.

1. Ewidencja zbiorów bibliotecznych

Podstawowe szkolenie dla początkujących bibliotekarzy stało się cennym źródłem wiedzy na temat prawidłowego ewidencjonowania zbiorów i prowadzenia ksiąg inwentarzowych.

2. Kreatywne formy promocji książki i czytelnictwa w bibliotekach

To szkolenie było dla bibliotekarzy inspiracją do tworzenia innowacyjnych i angażujących działań promocyjnych dla różnych grup wiekowych.

3. Sztuczna inteligencja w codziennej pracy. Darmowe narzędzia, które ułatwią ci życie

Szkolenie udowodniło, że bibliotekarze są gotowi na wykorzystanie sztucznej inteligencji w swojej pracy, a poznanie narzędzi AI otwiera przed nimi nowe możliwości rozwoju.

4. Bibliotekarz kreatorem

Szkolenie było dla uczestników inspirującym spotkaniem z nowymi strategiami, metodami i narzędziami, które pomagają wyróżnić się na tle innych.

5. Instrukcja kancelaryjna (IK) i jednolity rzeczowy wykaz akt (JRWA) w bibliotece

Praktyczne szkolenie z zakresu obiegu i przechowywania dokumentów okazało się niezwykle przydatne dla bibliotekarzy, którzy chcą uporządkować dokumentację w swoich placówkach.

Formy bezpłatne:

– Szkolenie „Słowo i obraz – sposoby aktywizujące czytanie” mające na celu dostarczenie wiedzy i umiejętności związanych z wyborem i wykorzystaniem technik sprzyjających ożywieniu pracy z książką i czytelnikami. Podczas zajęć uczestnicy poznali różne techniki integrujące czytelników wokół działań z książkami oraz proste metody i formy organizowania przedsięwzięć czytelniczych.

– Webinarium „Silna marka biblioteki i bibliotekarza – mit czy fakt?”. W trakcie spotkania Beata Gamrowska i Paweł Marchel dzielili się tajnikami kształtowania nie tylko silnej marki biblioteki, ale także unikalnej marki osobistej bibliotekarza.

– „Badanie wpływu społecznego i ekonomicznego bibliotek publicznych – krok po kroku”. Szkolenie realizowane w ramach projektu AFB, mające na celu przygotowanie odbiorców do szacowania wpływu społecznego i ekonomicznego biblioteki na rozwój społeczności lokalnej.

Oferta szkoleniowa na początek 2024 roku obejmuje następujące tematy:

- Biblioteka wspierająca. Metody budowania efektywnej motywacji i zaangażowania zespołu w bibliotekach
- Organizacja kolekcji cyfrowych w instytucjach sektora GLAM
- Marka biblioteki – jak stać się niezapomnianym
- Tworzenie wystaw cyfrowych
- Zarządzanie informacją bibliograficzną
- Ewidencja zbiorów bibliotecznych
- Bibliotekarz kreatorem
- Kreatywne formy promocji książki i czytelnictwa w bibliotekach
- Instrukcja kancelaryjna (IK) i jednolity rzeczowy wykaz akt (JRWA) w bibliotece
- Doręczenia elektroniczne w bibliotece
- Osobiste archiwa cyfrowe

Oferta jest na bieżąco aktualizowana na stronie <http://www.szkoleniadlabibliotekarzy.sbp.pl/>

• „Z SBP o ...”

Z myślą o rozwoju i rozbudzaniu zainteresowań wszystkich bibliotekarzy Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich proponuje cykl bezpłatnych spotkań online „Z SBP o ...”.

Co czeka na uczestników cyklu?

– Szerokie spektrum tematyczne – od „Żywej biblioteki” jako narzędzia edukacji o tolerancji i prawach człowieka, przez sztuczną inteligencję w bibliotece, zrównoważony rozwój, działania marketingowe czy zagadnienia miękkiego cyberbezpieczeństwa.

– Różnorodne formy spotkań – webinaria, wykłady, panele dyskusyjne, wywiady.

– Praktyczna wiedza i inspiracje – zdobycie cennych umiejętności, poszerzenie perspektywy obserwacji otaczających nas zjawisk.

– Możliwość wymiany doświadczeń – nawiązanie kontaktów i budowanie grup wsparcia, tworzenie grup o podobnych celach działania.

– Rozważania o zawodzie bibliotekarza i przyszłości bibliotek w zmieniającym się kulturowo i technologicznie świecie.

Pierwsze spotkania z cyklu:

20 marca 2024 r. – wykład „Żywa biblioteka jako przestrzeń dialogu i zmiany społecznej” (dr Dagmara Kawoń-Noga).

17 kwietnia 2024 r. – wykład „Uczynić świat lepszym, czyli o koncepcji ekologicznej biblioteki” (dr hab. prof. UMK Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska).

WYDAWNICTWO NAUKOWE I EDUKACYJNE SBP

Trzy najczęściej kupowane publikacje Wydawnictwa w roku 2023:

- *Biblioteka w sercu – jak być bibliotekarzem XXI wieku?*

Książka, która powstała jako publikacja po 14 edycji Forum Młodych bibliotekarzy. Stanowi dokumentację wiodących tematów podczas tej edycji Forum. Porusza takie tematy jak zmiany pokoleniowe w środowisku bibliotekarzy, wykorzystanie komiksów i nowoczesnych technologii w bibliotekach. Nawiasem mówiąc czy nie są to rozważania ponadczasowe, którym zawsze warto się przyjrzeć bliżej? Nic dziwnego, że książka cieszy się takim powodzeniem. Pewne kwestie się nie starzeją i nie dezaktualizują.

- *Komunikacja interpersonalna i psychologiczne aspekty pracy z ludźmi*

Bestseller autorstwa Magdaleny Cyrkalf-Gorczyzy, kierowana do szerokiego grona odbiorców, w końcu komunikacja to nieodzowny element życia ludzkiego. W szczególności dla osób pracujących z klientami niezbędne są narzędzia podnoszące kompetencje zawodowe w tym zakresie, ale także w osobistym samorozwoju pracowników i przełożonych. Sukcesem publikacji jest z pewnością jej unikalność i ponadczasowość poruszająca istotne kwestie dla każdego człowieka.

- *Prasa we Lwowie w latach 1918-1945*

Nie można również pominąć wielokrotnie nagradzanej publikacji profesora Jerzego Jarowieckiego, która ożywia klasykę nauk społecznych poprzez analizę rynku czasopiśmienniczego Lwowa przed rokiem 1939. To interdyscyplinarne dzieło rzuca światło na kulturowe, polityczne, naukowe i gospodarcze procesy miasta, stanowiąc nieoceniony wkład w historię. Książka została doceniona przez grono naukowe otrzymując m.in. Nagrodę Naukową SBP im. Adama Łysakowskiego za rok 2022.

Nowości wydawnicze:

- *Tygodnik studencki ITD. – refleksje historyczne* (praca zbior. pod redakcją naukową Sławomira Rogowskiego)

Monografia stanowi kontynuację projektu „Kultura studencka okresu PRL”, który obejmuje wcześniejsze publikacje, takie jak *Hybrydy. Zawsze*

piękni, zawsze dwudziestoletni (2019) i *Kultura studencka okresu PRL. Media i działalność artystyczna* (2018). Inicjatywę wspiera Katedra Antropologii Mediów WDIB UW. Celem publikacji jest przedstawienie wyjątkowego zjawiska wydawniczego, jakim był Tygodnik Studencki ITD, funkcjonujący w latach 1960-1990. Pomimo swojej znaczącej pozycji wśród czasopism, zniknął z polskich kiosków ponad trzydzieści lat temu, głównie na skutek przemian ustrojowych tego okresu. Ostatni numer ITD opuścił drukarnię 6 maja 1990 roku.

- *Polonijna Biblioteka Cyfrowa – jak zachować i promować polskie dziedzictwo narodowe* (praca zbior. pod redakcją naukową Dariusza Kuźminy)

„[...] Zamieszczone w recenzowanym tomie artykuły stanowią cenne dopełnienie studiów nad polskim dziedzictwem kulturowym poza krajem oraz mogą zainspirować innych badaczy zajmujących się tą problematyką i zachęcić ich do wykorzystywania materiałów dostępnych dzięki Polonijnej Bibliotece Cyfrowej. [...] Publikacja potwierdza znaczenie zasobów Biblioteki. Znajduje się w niej 21 artykułów, opracowanych przez polskich i zagranicznych historyków, bibliologów, filologów, kulturoznawców, medioznawców, bibliotekarzy, archiwistów i działaczy polonijnych. Poprzedza je krótkie *Wprowadzenie* D. Kuźminy, podkreślające uniwersalność PBC i zarazem jej wartość źródłową dla rozwijających się badań nad dziejami Polonii w XIX i XX w. oraz w tym kontekście konieczność rozwoju zasobów polonijnych i ich promocji w Polsce i za granicą. [...]” (Z recenzji, dr hab. Jacka Puchalskiego prof. UW).

- *W świecie wyobraźni. Wpływ literatury na rozwój emocjonalny i poznawczy dziecka* (Stella Krystyna Bettella)

Książka ma na celu wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka, kształtowanie umiejętności i elementarnych zdolności dynamicznego przystosowania się dziecka do otaczającej rzeczywistości – bliższej i dalszej oraz rozpoznawanie świata wartości dziecka. Składa się z dwóch głównych rozdziałów – pierwszy ukazuje czytanie jako terapię, drugi poświęcony jest wykorzystywaniu literatury dziecięcej w pracy z dzieckiem. Dodatkowo uzupełnieniem publikacji są scenariusze zajęć.

W przygotowaniu:

- *Promocja aktywności fizycznej w instytucjach kultury* (Marlena Gęborska)

„Publikacja dr Marleny Gęborskiej wpisuje się w bardzo ważny, a nierealizowany dotąd w wystarczającym zakresie, nurt zagadnień związanych ze zdrowiem, jego ochroną, profilaktyką oraz wspomaganiem i rehabilitacją schorzeń w profesji bibliotekarzy i innych pracowników instytucji kul-

tury. Duże znaczenie dla zdrowia ma również aspekt psychologiczny, co w sytuacji kryzysu wartości intelektualnych, społecznych i politycznych utrudnia lub wręcz uniemożliwia dobre samopoczucie osób pracujących w tych instytucjach. Działania prozdrowotne dla pracowników instytucji kultury powinny przebiegać dwutorowo, skutkując wzrostem aktywności fizycznej równoległe ze wzrostem samooceny i kondycji psychicznej. Publikacja ta z pewnością wzmocni pozytywne zmiany w procesie zdobywania nowoczesnego i modnego wizerunku osobowego oraz sprawnościowego w profesjach rzadko kojarzonych z koniecznością wdrażania kultury fizycznej, w tym pracowników instytucji kultury". (Z recenzji prof. UŚ dr hab. Anny Tokarskiej).

*Opracowanie:
Aldona Zawałkiewicz, Małgorzata Dargiel-Kowalska*

Tekst wpłynął do Redakcji 14 marca 2024 r.